Közhasznúsági jelentés
a Magyar Könyvtárosok Egyesülete 2010. évi tevékenységéről

Az 1935-ben alapított Magyar Könyvtárosok Egyesülete (továbbiakban MKE) az egyesülésekről szóló 1989. évi II. törvény értelmében bejegyzett országos hatáskörű szervezet. 2002. március 15-étől a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi törvény alapján regisztráltan közhasznú szervezetként látja el feladatát. A Nemzeti Civil Alapprogramról szóló 2003. évi törvényben foglaltak értelmében teszi kötelességét, él az őt megillető jogokkal. Az MKE céljainak megvalósítása során tevékenységét az Alapszabályban megfogalmazottak szerint végzi a hatályos jogszabályok figyelembevételével, az alábbi területeken (Khvt. 26.§ c): tudományos tevékenység, kutatás; nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés; kulturális tevékenység; a kulturális örökség megóvása; a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének javítása; a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység.

Szervezeti élet

Az MKE tagjainak száma 2010-ben: 1774 egyéni és 99 testületi tag. Az egyéni tagok regisztrációja 1861 volt, így az összes regisztráció:1960. A 2009-es adatok: 1814 egyéni és 84 testületi tag. Az összes regisztráció:2010. A számolás alapja a tagdíj befizetésének ténye. Az adatokból jól látható, hogy elmozdulás történt a testületi tagok területén növekvő irányba, ugyanakkor kismértékben megfogyott az egyéni tagok száma. Egyes szervezeti beszámolók is utalnak hasonló tendenciájú mozgásra. Az MKE tagszervezeteinek száma 2010-ben 29 volt. Az év folyamán két alakuló szekció szervezési munkálatai is megindultak, nevezetesen a Jogi szekció és az akkor még Felsőoktatási szekció néven futó szerveződésről kapott hírt az elnökség. A tagnyilvántartó adatbázis folyamatos építése, az adatok karbantartása mindenkor jól tükrözte az egyesület létszámadatait.
A beszámoló évben a szervezeti élet középpontjában a 2011. évi tisztújítást előkészítő munkák, a tisztújítással kapcsolatos teendők álltak. A tisztújítás krónikája 2010 december 31-ig az alábbiakban foglalható össze: Az elnökség a 2009. év végi feladatszabást követően januári ülésén napirendre tűzte a témát. Felhívta a szervezetek figyelmét a feladat fontosságára és kérte a területi és szakmai szervezetek vezetőit a határidők figyelembe vételével saját választásaik megszervezésére. Az első félévben az Alapszabály értelmében tisztázta az elnökségi mandátumok helyzetét. Bakos Klára elnök, Bartos Éva alelnök-elnökségi tag, Nagy Anikó főtitkár nem indulhattak az eddigi pozíciójukért a következő választáson. Ezt követően az elnökség fölkérte a jelölőbizottság tagjait. Menet közben egyes szervezetek már jelezték az elnökségnek az Alapszabály kétciklusos kötöttségéből fakadó, szervezeteiknél adódó választási nehézségeket, amelyek szűkítették a szervezetek tisztújítási lehetőségeit. Ez a tagsági álláspont erősödött föl a vándorgyűlés idejére, így az elnökség az ezt követő első elnökségi ülésen megtárgyalta az alapszabály módosításának lehetőségét, majd a javaslatot a Tanács elé vitte, ahol élénk vita kíséretében az a koncepció talált támogatásra, miszerint az Alapszabályban rögzített kétciklusos korlátozás a jövőben csak az elnökség tisztségviselőire vonatkozzon, a szervezetek tisztségviselői kerüljenek ki a korlátozás alól. Ezután döntött az elnökség a közgyűlés októberi összehívásáról. A közgyűlés felülírta az elnökségi javaslatot, az inkriminált paragrafus törlését javasolta az Alapszabályból, megszüntetve ezzel a tisztségviselők megválaszthatóságának korlátait. Ezt

követően elindulhatott a jelölő munka és ezzel párhuzamosan a beszámolóval egybekötött tisztújítás az egyes szervezeteknél kezdetét vette.
Megjegyzendő, hogy a megnyílt ismétlési lehetőséggel nem kívánt élni sem Bakos Klára sem Bartos Éva sem Nagy Anikó. Bakos Klára és Bartos Éva más pozíciókra sem kívánta magát jelöltetni a továbbiakban. Az elnökségnek egy jelöltje volt az elnöki szerepkör ellátására, de a felkérést az elnökségi jelölt nem fogadta el. A testület álláspontja az volt, hogy alapvetően a tagságnak kell saját akaratát érvényre juttatni a jelölés során.
A tisztújításon kívül és az aktuális szakmai kérdések napirendre tűzése mellett egy szintén nagy feladatkör, az MKE 75. évfordulójára megpályázott, a szervezet történetét bemutató kiadvány megírásában való aktív részvétel mozgatta meg a tagságot. A kiadvány megírása, szerkesztése az egyesület nagy vállalkozásai közé tartozott az elmúlt esztendőben. A kötet megjelenése és bemutatása a 2011. év első szakaszára esik.
Külön kell említést tenni az éves beszámolókról. Szemben a 2009. évi gyakorlattal 2010- ben majdnem minden szervezet szükségesnek tartotta az elmúlt négy esztendő munkájának összefoglalását, köztük sok elemző, értékelő jelleggel. A programok leírásán, bemutatásán túl egyre többen osztottak meg az elnökséggel gondokat és problémákat. Szólni kell a szervezetek évfordulós ünnepségeiről is. Feladatösszegző rendezvények, konferenciák kertében emlékeztek vissza az elmúlt évtizedek eseményeire, jó hangulatban, a szervezet tagságának nagy érdeklődésétől kísérve.
Az elnökség az eddigi gyakorlatnak megfelelően éves munkaterv alapján látta el feladatát. Évközben az előzetes tervhez képest korrekciók előfordultak, különösen azon programok esetében, amelyeknek megvalósulása pályázati támogatáshoz kötődött. Az elnökségi ülések havi rendszerességűek voltak, azokról minden esetben jegyzőkönyv született. Döntéseit többnyire egyetértésben hozta meg a testület, határozatait a Határozatok tárában rögzíttette. A belső kommunikációt, az ülések előkészítő munkáit jól szolgálta az elnökségi levelező lista. A kommunikáció az egyes szervezetek vezetőivel folyamatos és kielégítő volt.
Az egyesület irodája szervezetten működött. Nyitottságával, hatékony, gyors ügyintézéssel, adatszolgáltatással, kellő információkkal segítette a szervezetek munkáját. Ehhez hozzájárult egy új munkatárs, Fehér Elvira felvétele is az irodába. Őt a munkaügyi központon keresztül tudta a szervezet foglalkoztatni önrész hozzájárulásával. Az MKE irattára napra kész, a személyiségi jogok figyelembevételével, az ügyrend által szabályozott hozzáférési rend betartásával abba bárki betekinthet. Az egyesület honlapjának megújítása, modernizálása 2010-ben folyamatosan napirenden volt. Az új honlapstruktúra kialakítására - az elnök javaslatára - Takács Dániel kollégát kérte föl az elnökség, aki vállalta a munkát. A modern formáció elkészültéig is folyamatosan frissített honlapján keresztül gondoskodott az elnökség arról, hogy tagsága, illetve a szervezet tevékenysége iránt érdeklődők kellő információt kapjanak a szervezetről, aktuális eseményekről.
Jól látható jelei voltak az elnökség mellett korábban működő kommunikációs és médiabizottság hiányának, amelynek feladatai közé tartozott az egyesület média megjelenésének kezelése is.

Szakmai rendezvények, események

Gazdag szakmai programsort állított össze éves munkatervében az elnökség tavaly is, annak ellenére, hogy a ciklus végére megmaradt energiáját két nagy rendezvény, a vándorgyűlés és a jubileumi évfordulóra szervezett konferencia között szerette volna csak megosztani. A redukált programterv mellett szólt a szegényes büdzsé, a megcsappant pályázati forrás és egy nyugodt cikluszárásra történő felkészülés igénye. A testület mégsem tudott megkerülni olyan

eseményeket, mint a Könyvfesztivál, vagy bevette tervei közé a Svéd nap megtartását valamint nagy lendülettel látott neki a vándorgyűlés kísérő programjának megszervezéséhez is.
2010-ben, „A kultúrák közeledésének nemzetközi évében" a soknemzetiségű Baja város adott otthont az MKE 42. vándorgyűlésének. A téma – a multikulturalizmus, a kultúrák párbeszéde, egymás mellett élése, kulturális sokszínűség, etnikai kisebbség – és cím szinte magától adódott: Kultúrák találkozása. Könyvtárak és könyvtárosok a kölcsönös megértés szolgálatában, ahol a főcímben és alcímben megjelölt tartalom lényegileg tartozik össze.
A kisebbségi kultúra magyarországi érvényesülési lehetőségei című nyitó előadás adta meg a vándorgyűlés alaphangját, amelyre a kisplenáris ülés erősített rá igazán. A szekciók programjai eköré a téma köré szerveződtek, vizsgálva a könyvtáros szakma szerepét, feladatait és lehetőségeit az etnikai kisebbségek ellátása területén, illetve az aktuális könyvtári kérdéseket.
A 2010-es vándorgyűlés társrendezvényeként Baján Kulturális Europarti címmel olvasótábor működött gyerekeknek. A 37 Bács–Kiskun megyei iskolás a megye 19 településéről érkezett, elsősorban hátrányos helyzetű kistelepülésekről. Ezen programmal nem kívánta az elnökség másra felhívni a figyelmet, mint arra, hogy a különböző kultúrák iránti elfogadás már a gyerekkorban elkezdődik. Egy befogadó gyerekkorra épülő felnőtt társadalom több sikert és boldogabb életet tud fölmutatni. A program az MKE elnökségének megbízásából, a Bács-Kiskun megyei MKE területi szervezet közreműködésével, a Katona József Megyei Könyvtár szervezésében valósult meg. A programok közt szerepelt dramatizálás, éneklés, nyelvészkedés, mesélés és batikolás, stb. A záró plenáris ülésen mutatták be háromnapos együttlétük dalos-táncos-mesélős eredményeit – óriási sikerrel.
A szekcióprogramok kivétel nélkül hatalmas érdeklődés közepette zajlottak. Szokás szerint nagy figyelem kísérte a FITT programját és igazi csemege volt a Műszaki és a Múzeumi Szekció közös rendezvénye, valamint a Zenei szekció előadás sorozata. Az egyesület idén is helyet biztosított a Kovács Máté Alapítvány rendezvényének. A plenáris ülésen került sor az MKE-emlékérem, Az év fiatal könyvtárosa díj és a Fitz-díj átadására is.

2010-ben MKE emlékérmet kapott:

Asbóth Miklós, a Tomori Pál Városi és Főiskolai Könyvtár könyvtárigazgatója;
Bondor Erika, Berzsenyi Dániel Gimnázium Könyvtárosa, a Könyvtárostanárok Egyesületének volt elnöke;
Budavári Klára, a FSZEK XVIII/3.sz. Gyermekkönyvtárának dolgozója, a Gyermekkönyvtáros Szekció elnöke;
Fülöp Attiláné, a Gödöllői Városi Könyvtár igazgatója;
Halász Lászlóné, a kaposvári Megyei és Városi Könyvtár volt munkatársa, a Somogy Megyei Szervezet elnöke
Villám Judit, az Országgyűlési Könyvtár dolgozója, a Társadalomtudományi Szekció elnöke.

2010-ben Az Év Fiatal Könyvtárosa díj nyertese:

Kristóf Ibolya a Szent István Egyetem Kosáry Domokos Könyvtár és Levéltár könyvtárosa.

A Vándorgyűlés mindig fontos fejezete az egyesület nemzetközi kapcsolatainak, ahol 7 külföldi és 16 határon túli kolléga tisztelte meg a rendezvényt. A szervezést az Eötvös József Főiskola könyvtára közösen vállalta a városi könyvtárral, munkájukat külső cég segítette. Dicséret illeti azt a maroknyi csapatot, amelyik egy közel 600 fős háromnapos rendezvényt kiválóan megszervezett.

A záró plenáris ülésre az MKE elnöksége levelet fogalmazott meg az UNESCO főigazgatójának, akit tájékoztatott a vándorgyűlés témájáról és javaslatot tett az UNESCO esélyegyenlőségi tanácsának könyvtárossal történő bővítésére.

Az egyesület vezetése örömmel nyugtázta, hogy a könyvtáros hallgatók körében is egyre népszerűbb lesz a vándorgyűlés. Úgy tűnik, az évről évre kiírt pályázati támogatás kellően motiválja a fiatalokat az egyesületi munkában való aktív részvételre.

Az MKE kiemelkedő eseményének számított az egyesület 75 éves fennállásának alkalmából „A tudás – befektetés a jövőbe" címen megtartott jubileumi konferencia (2010. november 25.). Az elnökség tagjai nem egy emlékező típusú program összeállításában, nem a 75 év teljes történéseinek áttekintésében gondolkodtak, hanem a jövő feladatait, irányait célozták meg az előadások összeállítása során. A konferencia fókuszába a tudás került mint fejlődést generáló tényező. Professzionális előadásokat hallhattak a jelenlévők a tudás mibenlétéről, a tudás és tanulás jelenkori kapcsolatáról, a tudomány és könyvtár organikus viszonyáról, a tudásmegosztás lehetséges modelljeiről, a tehetséggondozásról. Okos összefoglalóját kaphatta a jelenlévő könyvtáros közösség a közkönyvtárak fejlődéstörténetének az 1950-es évektől egészen napjainkig és élvezhette az MKE történetéből kiemelt szubjektív válogatást, egy rövid időre mégiscsak visszagondolva az egyesület háromnegyed századot felölelő múltjára.
A rendezvényt előadásával megtisztelte az IFLA Könyvtáros Egyesületek Menedzsmentje titkára, Silvia Stasselova és a NEFMI kultúráért felelős helyettes szakállamtitkára. A rendezvény során jubileumi emlékérmek átadására került sor.

Kiss Gábor a Deák Ferenc Megyei Könyvtár igazgatója, az MKE alelnöke
Máder Béla a Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár főigazgatója, az MKE volt alelnöke
Zselinszky Lászlóné a Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár volt munkatársa, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezet elnöke

Az MKE évente színes programmal vesz részt a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon, amely a nemzetközi könyves világ jegyzett eseménye, a térség és Budapest meghatározó szakmai és kulturális fóruma. Az úgynevezett nagytermi program Világkönyvtár címmel pódiumbeszélgetés formájában járta körül a kulturális örökség jövőjét és ütköztetett könyvtárképeket. A Könyvtáros Klub keretei között színvonalas előadások, izgalmas témák várták az érdeklődőket. Érthetően nagy érdeklődés kísérte a Márai programról tájékoztató kerekasztal-beszélgetést. A jelenlévő könyvtárosok számtalan kérdéssel készültek és választ vártak a projekt indításával, a könyvtárak érintettségével kapcsolatban. A kérdésekre kapott válaszok nem adtak bizonyosságot a résztvevőknek a program kimeneteléről.

Az IFLA 2010-es göteborgi konferenciája előkészítéseként és ráhangolódás képen, az előző ciklusban indult kiváló kezdeményezést felelevenítve svéd napot tervezett az MKE vezetősége. Helyszínként az OIK-ot választotta. A rendezvény 2010 WLIC – Göteborg. Svédországi hangulatok a 2010-es IFLA előtt címmel a svéd kultúra és könyvtárügy területéről adott ízelítőt. Előadást hallgathattak meg a jelenlévők többek között egy Stockholm környéki olvasási programról, könyvtárak közötti együttműködésről, a svéd irodalomról , az IFLA szervezeti átalakulásáról, majd Tompa Anna festőművész Svédországi hangulatok című kiállítását tekinthették meg a résztvevők. A rendezvény élvezte a Svéd Nagykövetség támogatását.

A konferenciák sorában továbbra is rangos helyen szerepel a Helyismereti konferencia. A TÁMOP-TIOP pályázatok keretében sok könyvtár választott a helyismereti témával összefüggő feladatmegvalósítást. A helyi értékek széles körű publikációja az elektronizáció korában egyszerre lehetőség és követelmény. 2010-ben a szervezet XVII. Országos Tanácskozása Jászberényben volt, 110 fő részvételével. A gazdag programhoz kapcsolódó esemény volt a Kertész Gyula-emlékérem átadása, idén Fügedi Péterné, az Országos Széchényi Könyvtár volt főosztályvezetője vehette át a díjat a Bibliográfiai Szekció javaslatára.

Az év utolsó negyedében már régi szereplőként vettünk részt a kulturális élet rangos eseményének számító Győri Könyvszalon rendezvényén. Az őszi rendezvény remek kínálata közt, kiváló szellemi környezetben zajlott a Kisalföldi Könyvtárosok Egyesülete, a Galgóczi Erzsébet Városi Könyvtár és az MKE által szervezett olvasásfejlesztési konferencia. A társadalmi probléma szintjére emelkedett kérdéskör egyes megközelítéseivel rangos előadók, szakértők nyújtottak intellektuális élményt a hallgatóságnak.

Az MKE-OIK együttműködés kertében folytatódott az „Alkotó könyvtáros" sorozat. Általános vélemény, hogy az OIK ideális helyszín az alkotások bemutatására. Résztvevők és alkotók egyaránt jól érzik magukat a művészien elegáns, kedvező könyvtári környezetben. Úgy tűnik, nem csappan az alkotók bemutatkozási vágya. 2010-ben két alkalommal rendeztek bemutatót az együttműködő partnerek. Januárban Vraukóné Lukács Ilona fotóiban találhattak esztétikai élvezetet a látogatók, míg a szeptemberi bemutatkozás egy szokatlan műfajjal, a csipkeveréssel ismertette meg az érdeklődő közönséget. Mátó Erzsébet, a makói József Attila Városi Könyvtár igazgatója és Törőcsik Katalin, a debreceni Kenézy Kórház Orvosi Szakkönyvtárának vezetője mutatták be munkáikat – mindketten szakmájuk mellett elismert csipkeverők.
EU-s pályázati lehetőségek, EU-s pályázatok elkészítése címmel nagyon sikeres pályázatíró képzést szervezett az egyesület. Saját tagságon túl két másik civil könyvtáros szervezet tagjai is rész vettek a programon, amelynek legfontosabb témája a szakma két legjelentősebb EU-s pályázatának lépésről-lépésre történő bemutatása volt.

Többéves hagyománya az egyesületnek a Füzéki Emlékérem-díj átadása. Az 1956-ban hősi halált halt Füzéki István könyvtáros emlékére testvére, dr. Füzéki Bálint által alapított emlékérmet 2010-ben Ungváry Rudolfnak ítélte az öttagú kuratórium.

Országos civil szervezet lévén, az egyesületi tevékenység nagyobb része 2010-ben is a tagszervezetek rendezésében valósult meg, az ország egész területén, valamennyi régióban. Számuk meghaladja a százat. Számszerűségük és témájuk is azt mutatja, hogy sok és komoly, felelősséggel teli tagsági munka fekszik bennük. Egy-egy kiemelés ezekből igaztalan lenne, ezért az érdeklődők a szervezetek honlapjáról kaphatnak részletes információt azokról.

Oktatás, képzés

A magyar oktatásügy elért abba a kegyelmi állapotba, hogy a Bolognai folyamattal kapcsolatos BA és MA képzés eddigi tapasztalataival szembe nézzen. A könyvtáros szakmát is komolyan foglalkoztatja, nemkülönben a képző intézmények hallgatóit a könyvtáros jövőkép és pályakép. Egyre gyakrabban találkozni hallgatói felvetésekkel ebben a témában. Az MKE és az IKSZ közös oktatási bizottsága a könyvtáros civil szférában hivatott első

szinten a tapasztalatok elemzésére, a teendőkkel kapcsolatos felvetések megfogalmazására. A 2009 végén újjá alakult bizottság 2010. márciusában ülésezett először, napirendjén szerepeltetve a problémakört. A bizottság lényegénél fogva részt vesz az egyesület 2011.második felében kezdődő életpálya-modellt kidolgozó munkájában. Ezen a területen az egyesület már élt véleményezési jogával és megtette észrevételeit a pedagógusok életpálya-modellje törvénykoncepcióhoz illetve részt vett a könyvtárpedagógia-tanár második tanári szakkal kapcsolatos rendezvényeken.
2010-ben kezdetét vette egy régen várt képzés, a CERTID-ok képzés megindítása a Könyvtári Intézet és az egyesület közös projektjeként, erre már korábban megkötött szerződés alapján. A képzést a francia könyvtáros egyesület, az ADBS szakemberei vezették (Eric Sutter és Grebot Ágnes). A kétnapos rendezvény az alábbi programmal ment: új típusú szakemberek és új munkakörök felé; új készségek és új módszerek: a tudást, vagy a kompetenciát kell-e tanúsítani? A CERTIDok mint a könyvtári és tájékoztatási munka európai minősítésének eszköze; hivatalos dokumentumok és szabályok. Szó volt a két nap alatt a jelölt és a bíráló feladatairól, a zsűrik összetételéről, stb. Az első nap angolul, a második nemzeti nyelven zajlott. Az oktatás egyelőre kiválasztott szakemberek részvételével zajlott. 2011-ben a program folytatódik, feltehetően több szereplővel.

Nemzetközi kapcsolatok

Nemzetközi kapcsolatainak karbantartására igyekezett nagy figyelmet fordítani 2010-ben is az egyesület, bár pénzügyi nehézségei okoztak gondot az év folyamán e területen is. Mindennek ellenére erősödtek és bővültek az egyesület kapcsolatai. Érzékelhető volt a közös nemzetközi tér szervezőereje, főleg a bilaterális kapcsolatok váltak intenzívvé.
A nemzetközi vérkeringésben jelen lenni fontos tényező több szempontból is, így sajnálatos tény, hogy az egyesület az elmúlt évben sem központi támogatásból, sem pályázati pénzből, sem pedig önerőből nem tudta támogatni egy tagját sem (az elnököt sem), az IFLA konferencián való részvételben. Barátné Hajdú Ágnes azonban, ha nem is az MKE hivatalos delegáltjaként, a Bill és Melinda Gates Alapítvány támogatásával ott lehetett a nagy, nemzetközi konferencián mint a 2010-es Access to Learning Award (ATLA) elismerés odaítélő tanácsadó testület tagja. A díj átadása hagyományosan az IFLA konferencia egyik csúcspontja. A nemzetközi ügyekért felelős alelnök mindezen túl az IFLA KM Szekció programigazgatójaként végzett munkát Göteborgban, ahol további megbízást kapott a 2011-es San Juan-i találkozó Knowledge Management Szekció programjának megszervezésére.
Az IFLA munkájában egyébként folyamatosan rész vett a szervezet, hangot adott a testületi véleménynek.
Gondot jelentett 2010-ben az Eblida tagdíj befizetése is. Ugyanakkor a tagság nem maradt információ nélkül az Eblida ügyekkel kapcsolatosan sem. Erről Barátné Hajdú Ágnes és Dávid Boglárka közösen írt tanulmánya gondoskodott Az Eblida és a Bécsi nyilatkozat címmel a 3K-ban.
A 2010. év mérlege a negatívumok mellett hozott magával pozitívumokat is: sok meghívást kapott az egyesület a környező országok szervezeteitől, melyek között voltak új kezdeményezések (szerb, ukrán) és már komoly múlttal rendelkező együttműködések is.
A szerb kapcsolatok elmélyítésének tekinthető az MKE meghívása a Szerb Könyvtáros Egyesület 9. nemzetközi konferenciájára (2010. november 4-5.). A meghívás válaszként érkezett a bajai vándorgyűlés minden szempontból sikeres és kedvező benyomásokkal, tapasztalatokkal zárult külföldi résztvevői beszámolókra. Az egyesület képviseletében a

nemzetközi ügyekért felelős alelnök, Barátné Hajdú Ágnes vett részt a rendezvényen. A szabványosítás és a könyvtári szolgáltatások című kétnapos konferenciát a témák sokszínűsége jellemezte: helyt kapott benne a szabványosítás kérdéskörének vizsgálata mellett az információs műveltség, a minőségmenedzsment, az adatbázis építés, a hátrányos helyzetűek ellátása, stb. témák elemzése is. A bajai konferencia kapcsolatépítő sikere miatt a szerb kollégák várakozással tekintenek a két egyesület további együttműködése elé.
Ugyancsak konferenciára szóló invitáció érkezett a Horvát Könyvtárak Egyesületétől is. Az Általános Féléves Konferencián (2010. szeptember 29–október 2.), idő és pénzhiány miatt, sajnos nem tudta magát képviseltetni a szervezet. A két szervezet között folyamatos a kapcsolattartás, így neheztelésre nem adott okot távolmaradásunk.
NCA pályázat nyerteseként az MKE Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi szervezete szakmai tapasztalatcserére és az ukrán–magyar civil kapcsolatok elindítására vonatkozó szakmai utat szervezett Lembergbe (2010. szeptember 16-19.). Az utazás célja a két szervezet együttműködési lehetőségeinek elindítása, kétoldalú civil-szakmai tapasztalatcsere, közös tevékenységek, kutatások előkészítése volt. Az elnökséget Nagy Anikó főtitkár képviselte. A magyar kollégák részt vettek az Ember – társadalom – könyv – könyvtár címmel rendezett, a 17. Nyugat-Ukrajnai Könyvtári Fórum keretében tartott tudományos konferencián. A konferencia részét képezte a két egyesület közös rendezvénye Könyvtáros egyesületek, szervezetek: partnerség a fejlődés érdekében címmel. Magyar részről a megyei szervezetet képviselő kollégák valamint az MKE főtitkára Nagy Anikó tartottak előadást. A rendezvény végén együttműködési szerződés aláírására került sor.
Az együttműködések sorából nem hagyható ki a hagyományosan jól működő finn–magyar valamint a megélénkülő svéd kapcsolat sem, olyannyira, hogy az MKE és az University College of Boras vezetője 2010-ben együttműködési szerződést írt alá.
A svéd kapcsolat rendszeressé tételét minden bizonnyal örömmel veszi majd az MKE fiatalabb korosztálya.

Kapcsolattartás a határon túli könyvtárosokkal

Az MKE 75. évfordulójának kísérőprogramjaként egy teljesen új, a határon túli könyvtáros civil szervezetek vezetői/képviselői és magyar kollégáik szempontjából egyaránt kiemelkedő jelentőségű eseményre került sor november 30-án. Az Országgyűlési Könyvtár kezdeményezésére az MKE évfordulója alkalmából dr. Kövér László házelnök kerekasztal beszélgetésre invitálta az MKE határon túli civil partnereit. A beszélgetésen részt vett még többek között a Könyvtári Intézet igazgatója, a NEFMI képviselője, stb. A találkozó két részre tagolódott. Az első részben a házelnök köszöntőjét az MKE elnökének válasza követte, majd megtörtént a meghívott vendégek bemutatkozása. Ezt követően a házelnök a nyitó beszédében szólt az egységes nemzetfelfogásról, majd a találkozó lényegeként az Országgyűlési Könyvtárba szóló egyhónapos ösztöndíjprogramot ajánlott fel támogatásként a szervezetek 2-2 képviselőjének. A második, szakmai részben az egyesületek meghívottjai, előzetes felkérés alapján, adatbázisaik készenléti állapotát, struktúráját, adattartalmát ismertették. A jeles találkozóval komoly együttműködési projekt vette kezdetét az Országház, az Országgyűlési Könyvtár, az MKE és a határon túli könyvtáros szakmai szervezetek között.
Jelen beszámoló kapcsán is megállapítható, hogy a határon túli együttműködés igazi terepei a tagszervezetek, ahol olajozottan működő, a közös érdekeket pontosan artikuláló, évek hagyományaira épülő, de az új formációkat is szívesen befogadó kapcsolatokról van szó, ahol az operatív munka megfelelő intenzitással és tartalommal folyik. Tagszervezeti közös pályázatok, tréningek, szakmai konzultációk és tanulmányutak, konferenciákon való részvétel a leggyakrabban használt együttműködési formák. A határon túli kollégák állandó

meghívottjai és egyre gyakrabban szereplői is valamennyi nagy egyesületi rendezvénynek, így a Könyvfesztiválnak és a Vándorgyűlésnek is (lásd rendezvények, események). A szakmai konzultációk témakörei a digitalizálás, kapcsolódva hozzá a szerzői jog kérdései, webes szolgáltatások/fejlesztések, állománygyarapítás, adatbázis-fejlesztések, virtuális közösségek itthon és a határon túl, stb. Néhány, pályázattal is támogatott tanulmány út: a Műszaki Könyvtáros szekció Horvátországban és Szlovéniában járt, a Somogy Megyei Szervezet Lendvát látogatta meg, a Veszprém Megyei Szervezet szakmai útja Szlovákiába vezetett (Ipolyság, Selmecbánya, Zólyom,stb.), Zólyom volt az úti célja a Pest Megyei Szervezetnek is, míg a Kisalföldi Könyvtárosok Egyesülete társszervezet burgerlandi kapcsolatait tartotta karban, a Pécs-Baranya Megyei Szervezet pedig a hagyományosan remek együttműködéseit erősítette Szlavóniában.

Az egyesület képviselete, kapcsolatrendszere

2010-ben sok külső tényező hatott az MKE érdekképviseleti munkájára és az idő komoly viszonyítási pont lett benne. Az elemzés során három felé érdemes szakaszolni az elmúlt évet: az országgyűlési választás előtti 4 hónap, a választás utáni közvetlen szakasz (100 nap) valamint a kormányzás megkezdésének időszaka. Az év első negyedében, a választásokat megelőző hónapokban gyakorlatilag megszűnt, bezárt az OKM által korábban működtetett ágazati érdekegyeztető fórum. (Ez azóta is zárva tart, nem nyitott ki a NEFMI felállása óta sem.) A költségvetést előkészítő, egyeztető találkozók a súlyos gazdasági válságra hivatkozva megszűntek már a 2009. év második felében. Megkezdődtek a zárolások. A régi kormány a választásokig nem foglalkozott már szakmapolitikai felvetésekkel, legalábbis a könyvtárakat érintőkkel nem. Nem lehetett érdemi tárgyalásokat kezdeményezni problémás kérdésekben, mert nem volt partner. Az ágazaton belül megbomlott az egyensúly a közgyűjtemények és a közművelődés között, igaz, ez már a kormányzási ciklus felénél jól láthatóvá vált. Ugyanakkor a másik oldalt nézve kétségtelen, hogy a TÁMOP-TIOP projektek folytatódtak, mint ahogy a jogi szabályozási munka sem állt le, pl. előzetes vitára került, majd ezt követően kormányrendelet szabályozta a Minőség díj elnyerésének feltételeit, véleményezésre lett kiadva a Kjt. Módosítás, stb.
A könyvtári osztály élén is váltás történt még 2009 októberében. Az új vezetőnek tájékozódási időre volt szüksége, mert ezt a közgyűjteményi területet nem ismerte jól.
A választás utáni 100 napos szakaszban jellemzően egy vákuum teremtődött az összevont tárcánál, az átalakítási munkák: új struktúrák, SZMSZ-ek módosításának volt az ideje. Az érdekképviseletnek, a társadalmi párbeszédnek továbbra sem volt mozgástere. Az év második felére sem rendeződött formálisan a helyzet. Közben összevonások nehezítették a könyvtárak életét sokhelyütt. Az MKE elnöke több bejelentkezés és egyeztetés után sem tudott államtitkári szintű tárgyalásokat folytatni, a helyettes államtitkári kapcsolat pedig az ígéretes kezdet ellenére, a helyettes államtitkár távozása után félbeszakadt. Az MKE és a könyvtári osztály kapcsolata egyébként továbbra is jó volt és partneri, de a korábbi intenzitása megszűnt, nem jellemezte folyamatos konzultáció. Mobilnak és fogadókésznek a Kulturális Bizottság vezetője mutatkozott, ez többek között az NKA Márai program kapcsán játszott koordinatív szerepében is nyilvánvalóvá vált. A Márai program jellemzője: kemény harc a három pillér, a kiadók, könyvtárak és írók között. A Kulturális Bizottság júniusi ülése, ahová a 7 könyvtáros szakmai szervezet képviselői is meghívást kaptak, majdnem botrányba fulladt. Az érdekek nagy harca zajlott nem a legnemesebb eszközökkel. A könyvtáros szakma fellépése egyeztetett és közös volt.

A könyvtári területen működő civil szervezetek véleménycseréje, egyeztetése a szférát érintő szűkebb és tágabb kérdésekben egyaránt kívánatos, mellőzése komoly zavarokat okozhat az érdekképviseleti – érdekérvényesítési munkában, de a könyvtáros szakmai szervezetek közötti együttműködés az elmúlt évben is példásnak mondható. Megjegyzendő, hogy a hatékony információcsere érdekében kiépített virtuális kerekasztal használata jól szolgálhatná az egymásközti kommunikációt. A választás óta élénkebb lett a kapcsolat más közgyűjteményi szervezetekkel pl. a Levéltárosok Egyesületével. Az MKE kapcsolatainak építése során alapvetően a hosszabb távú együttműködésre törekedett. Továbbra is érdemi és konstruktív volt a kapcsolata a Könyvtári Intézettel, az OSZK-val és az OIK-kal. Más civil szervezetekkel kötött együttműködései stabilak.
Az egyesület tavaly is képviseletet biztosított országos bizottságokban, illetve dolgozott az önkormányzatok felkérésére bizottsági tagok delegálásával. Az MKE elnöksége kapcsolati tőkéjét jól tudta kamatoztatni éves munkája során.

Bakos Klára
elnök

Mellékletek:
Beszámoló a Magyar Könyvtárosok Egyesülete 2010. évi bevételeiről és kiadásairól

1.

KIMUTATÁS
a költségvetési támogatás felhasználásáról
2010. év

Támogatást nyújtó neve/támogatás forrása	Kapott támogatás				Felhasználás összege		Átivtel összege	Elszámolás határideje
	időpontja	célja	összege	áthozatal	előző évi	tárgyévi		
OKM	2010.02.04	Határon túli magyar könyvtárosok részvétele magyarországi könyvtárszakmai rendezvényeken	450000		450000			2010.07.30
NCA	2010.04.19	Részvétel minisztériumi döntés előkészítő folyamatokban	125920			125920		2010.06.30
NCA	2010.04.07	A Magyar Könyvtárosok Egyesületének részvétele az IFLA 75. világkonferenciáján - Civil együttműködés az MKE és az Olaszországi Könyvtárak Egyesülete között	350000		350000			2009.09.09
Főv. Közgyűlés	2010.08.12	A Magyar Könyvtárosok Egyesületének részvétele a 2011. évi Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon	250000			250000		2011.09.15
OKM	2010.01.06	Működési támogatás 2009.	300 000		300000			2010.02.28
NCA	2010.01.22	Civil szervezetek működésének támogatása	387483			387483		2010.06.30
Baja Város Polgármestere	2010.07.07	42. VGY nyitó rendezvényének állófogadásához	200000			200000		2010.08.30
NKA	2010.07.06	Kultúrák találkozása. 42. VGY	6000000			6000000		2010.09.16

Budapest, 2011. március 22.

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE

Bakos Klára
elnök

KIMUTATÁS
a költségvetési támogatás felhasználásáról
2010. év

NKA	2010.07.06	Helyismereti Könyvtárosok XVII. Országos Tanácskozása	709350			709350		2010.09.07
NKA	2010.11.03	75 éves a MKE. Jubileumi kiadvány	3333750			3333750		2011.04.28
NCA	2010.07.21	Az MKE működésének tűámogatása	1200000			1200000		2011.06.30
NKA	2010.07.06	Kultúrák találkozása. Olvasótábor	2390940			2390940		2010.09.14
NCA	2010.09.02	MKE akadémia civil szervezeteknek	1590000			1590000		2011.06.30
BAJA VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE Kulturális, ifjúsági és Sport Bizottsága	2010.05.21	Kultúrák találkozása	240 000			240 000		2010.08.31
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány	2010.09.15	Alkotó könyvtáros programsorozat	50000			50000		2011.03.31
NCA	2010.08.26	Együtt egymásért Európában. Magyar - Ukrán civil kulturális párbeszéd a regionális fejlesztésekért	900 000			900 000		2011.02.28
NCA	2010.10.08	A Magyar könyvtárosok Egyesületének részvétele döntéshozó, tanácsadó és szakértői testületekben	993 680			993 680		2011.06.30
A táblázat a 2010-ben beérkezett pályázati támogatásokat tartalmazza, figyelmen kívül hagyva a kettős könyvelés időbeli elhatárolásait.								
Összesen:			**19021123**	**0**	**650000**	**18371123**		

Budapest, 2011. március 22.

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE

Bakos Klára
elnök

2.

KIMUTATÁS
a vagyon felhasználásáról
2010. év

Megnevezés	Összeg		Változás				Megjegyzés
	előző évi eFt 2009.	tárgyévi eFt 2010.	%		eFt		
			+	-	+	-	
Saját tőke (összesen)	-1874	-2419	29,08			-545	
Induló tőke	-1070	-1874	75,14			-804	
Induló tőke							
- növekedésére ható tényezők							
- csökkenésére ható tényezők							
Tőkeváltozás	0						
Tőkeváltozás							
- növekedésére ható tényezők							
- csökkenésére ható tényezők							
= közhasznú tevékenység tárgyévi vesztesége	-1117	-988		11,54	129		
= vállalkozási tevékenység tárgyévi vesztesége	313	443	41,52		130		
= egyéb							
Tárgyévi eredmény							
Tárgyévi eredmény	-804	-545		32,21	259		
- növekedésére ható tényezők							
- csökkenésére ható tényezők							

Budapest, 2011. március 22.

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE BUDAPEST

Bakos Klára
elnök

3.

KIMUTATÁS
a cél szerinti juttatásokról
2010. év

Juttatás megnevezése	Juttatás összege		Változás				Megjegyzés
	előző évi eFt	tárgyévi eFt	%		eFt		
			+	-	+	-	
Közhasznú tevékenység keretében (nem pályázat útján) nyújtott	0	0					
- pénzbeli juttatások összesen							
ebből							
= adóköteles							
= adómentes							
- nem pénzbeli juttatások összesen							
ebből							
= adóköteles							
= adómentes							
Pályázó(k)nak továbbadott támogatások (kötelezettségként nyilvántartott összegből)	0	0					
- pénzösszeg							
- eszközérték							
Pályázó(k)nak adott juttatások (bevételként nyillvántartott összegből)	0	0					
- pénzösszeg							
- eszközérték							
Egyéb	0	0					
Összesen	0	0					
Egyéb cél szerinti (nem közhasznú) tevékenység keretében nyújtott	0	0					
- pénzbeli juttatások	0	33000	100		33		
- nem pénzbeli juttatások							
Egyéb	0	0					
Összesen	0	33000			33		

Budapest, 2011. március 22.

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE

Bakos Klára
elnök

4.

KIMUTATÁS
a kapott támogatásokról
2010. év

No.	Támogató megnevezése	Támogatott cél	Támogatás összege		Változás			
			előző évi eFt	tárgyévi eFt	%		eFt	
					+	-	+	-
1	Központi költségvetési szerv	rendezvények, programok,működés	24158	18281		24		5877
2	Elkülönített állami pénzalap							
3	Helyi önkormányzat és szervei	programok, működés	760	690		9		70
4	Kisebbségi települési önkormányzat							
5	Települési önkormányzati társulása							
6	Pályáztató							
7	Magánszemélyek							
8	Egyéni vállalkozók							
9	Jogi személyiségű társaságok			50	100		50	
10	Jogi személyiség nélküli társaságok							
11	Közhasznú szervezetek							
12	Szja 1%-a (APEH)		214	105		51		109
13	Egyéb							
	Összesen		25132	19126			50	6056

Budapest, 2011. március 22.

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE BUDAPEST

Bakos Klára
elnök

5.

KIMUTATÁS
a vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatásokról
2010. év

Juttatás megnevezése	Juttatás összege		Eltérés			
	előző évi eFt	tárgyévi eFt	%		eFt	
			+	-	+	-
Pénzbeli kifizetések összesen	0	0				
- Munkabérek						
- Tiszteletdíjak						
- Költségtérítések						
- Egyéb pénzbeli kifizetések						
Természetbeni juttatások	0	0				
Értékpapír juttatások	0	0				
Adott kölcsönök összege	0	0				
- kamatmentes kölcsönök						
- kölcsöntartozások a mérlegkészítésig						
Egyéb juttatások	0	0				
Összesen	0	0				

Budapest, 2011. március 22.

Bakos Klára
elnök